Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristövaliokunnan kuuleminen HE 243/2021 vp hallituksen esityksestä eduskunnalle ympäristönsuojelulain ja vesilain 11 ja 18 lukujen muuttamiseksi

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus
Ympäristölakimies Maria Vapaavuori
17.2.2022

ELY-keskusten lausunnot hallituksen esityksestä

- ELY-keskukset kiinnittivät lausunnoissaan huomiota erityisesti ympäristöluvan muuttamista koskevaan sääntelyyn sekä jätteenkäsittelyn vakuuksia koskevaan sääntelyyn
- ELY-keskusten kannanotot on otettu kiitettävästi huomioon hallituksen esityksessä
- Asiantuntijalausuntoa ja valiokuntakuulemista varten on koottu yhteen ELY-keskusten näkemyksiä hallituksen esityksestä HE 243/2021 vp

Ympäristöluvan muuttaminen (YSL 89 §)

- Pykälän 2 ja 3 momentteihin esitetyt muutokset osaltaan selventävät lain 89 §:n soveltamista
- Toiminnanharjoittajan velvoittaminen selvitysten toimittamiseen on valvontaviranomaisen näkökulmasta kannatettavaa aloitteiden etenemisen varmistamiseksi
  - Säännöksessä tarkoitetun velvoittamisen ja hallintopakon suhde jää osin epäselväksi
  - Mikäli toiminnanharjoittaja ei toimita edellytettyjä selvityksiä, on edelleen mahdollista, että aloitteen käsittely estyy
- Aloitemenettely ei ole kokonaisuudessaan täyttänyt sille asetettuja vaatimuksia
  - Kynnys soveltamiseen on ollut korkea
  - Lupapäätökset ovat pirstaloituneet, kun niitä ei enää tarkisteta kokonaisuudessaan
  - **Valvontaviranomaisen näkökulmasta olisi tärkeää edelleen selvittää mahdollisuuksia säätää lain tasolla koko ympäristöluvan ajantasaisuuden arvioinnista**
  - Ensisijainen velvollisuus hakea muutosta lupaan tulisi olla toiminnanharjoittajalla

Jätteenkäsittelytoiminnan vakuus (YSL 59 §)

- ELY-keskuksen näkemykset lausuntovaiheessa on otettu hyvin huomioon hallituksen esityksessä
- Esitetty muutos on perusteltu ja valvontaviranomaisen näkökulmasta toivottu lisäys vakuussääntelyyn

Vakuuden asettaminen (YSL 61 §)

- Mahdollisuus määrätä toiminnanharjoittaja määräajoin arvioimaan vakuuden riittävyyttä selventää käytäntöä ja edistää vakuuksien ajantasaisuuden seurantaa
- Mikäli luvassa määrätään indeksitarkistuksesta vakuusmäärään, olisi määräysten katettava selkeästi myös se, kuinka usein ja millaisten hinnanmuutosten johdosta vakuuden määrää tarkistettaisiin
- ELY-keskus kannattaa pykälän 3 momenttiin ehdotettua säännöstä perustellusta syystä määrätä tarkemmin hyväksyttävästä vakuusmuodosta sekä vakuuden muista ehdoista

Vakuuden voimassaolo ja vapauttaminen (YSL 61 a §)

- Kannatettava ja menettelyä yksinkertaistava säännös
- Soveltamisen kannalta olisi tarkennettava, miten menetellään tilanteissa, joissa lopettamisen jälkeistä tarkastusta ei suoriteta tai tarkastuspöytäkirjassa edellytetään vielä toimenpiteitä ennen kuin vakuus voidaan vapauttaa → onko valvontaviranomaisella mahdollisuus vapauttaa vakuus myös ilmoituksella tai lausunnolla

Vakuuden realisointi (YSL 61 b §)

- Säännös selkeyttää vakuuden realisointimenettelyä
- Täysimittainen hallintopakkomenettely on valvontaviranomaisen näkökulmasta raskas ja pitkä prosessi
  - Säännös kattaa tällaisenaan kaikki vakuuden realisointitilanteet
  - Monesti kysymys akuutista tilanteesta, jossa vakuuden tulisi olla realisoitavissa viivytyksettä
  - Päävelan eräännyttämisen tulisi olla mahdollista hallintopakkopäätöksen ollessa täytäntöönpanokelpoinen